

[Frode Jakobsen.]

Vi har ikke noget alternativ, hedder det. Vi har ikke noget alternativ til EF, vi har ikke noget alternativ til NATO. Det er en lam og trist politisk indgangsbøn, der begynder med: vi har ikke noget alternativ.

For mig vil det vejledende over for denne afgørelse være: hvordan fremmer vi bedst det samfundssyn, som er vort, udenfor eller indenfor? Trofasthed mod ideer er nu en dybere trofasthed end trofasthed over for institutioner. Jeg har hyldet den teori, at det gælder om at være dér, hvor slaget står. En analyse af de sidste års politik har ført mig til at tvivle: om Sverige måske alligevel ikke har gjort mere for de idealer, som også er vores. Vi har opstillet en række betingelser. Det er ikke tilfældige betingelser. Det er dem, der gør, at man kan tro, at det kan nytte at være med.

Min konklusion er, at hvis alle socialdemokratiets betingelser opfyldes, siger jeg ja til fællesmarkedet. Hvis de ikke opfyldes til punkt og prikke, forbeholder jeg mig min mening. En eneste ting siger jeg nej til og bliver ved med at sige nej til, og det er at gå ud og fortælle folk, at de betingelser er opfyldt, for det ved jeg er ikke sandt, og derfor kan jeg ikke stemme for den dagsorden, der er fremsat.

(Kort bemærkning)

Henry Christensen: Jeg skal ikke fratage hr. Frode Jakobsen eller hr. Auken deres glæde over at høre til partier, der har forskellige meninger i denne sag. Men det berettiger ingen af de ærede medlemmer til her fra denne talerstol at insinuere, at der i andre partier ikke skulle eksistere ret til at lade eventuelle forskelle komme til orde.

Jeg finder anledning til at sige, at jeg respekterer hr. Frode Jakobsens og hr. Aukens standpunkter, og jeg ville finde det rimeligt, om de herrer medvirkede til at højne respekten for det parlamentariske arbejde og for andre partier — eksempelvis mit parti — ved at erkende, at hvert enkelt medlem naturligvis frit og uafhængigt har taget standpunkt til denne som til alle andre sager. Jeg tror, det ville tjene debatten, om man ville respektere denne forudsætning, som i hvert fald det ærede medlem hr. Frode Jakobsen fra mange års erfaring her i det høje ting må vide eksisterer.

Overgaard Nielsen: I erkendelse af den danske modvilje mod at bruge store ord, hvilket hr. Hilmar Baunsgaard rigtigt pegede på, føler jeg trang til at sige nogle små.

Historiekriverne har altid haft en tilbøjelighed til at samle sig om kejsere og konger og fyrster og diktatorer; sjældent har de beskæftiget sig med folkene, med det enkelte menneske. I dag og i de kommende måneder er vi sat til at skrive et stykke praktisk verdenshistorie eller i hvert fald Danmarkshistorie. Tiderne skifter, men det forekommer mig, at det stadig ikke er folkets historie, vi beskæftiger os med. Ganske vist drejer det sig ikke længere om konger og kejsere — måske lidt endnu om diktatorer — men uden at vi måske gør os det helt klart, medvirker vi i øjeblikket til at skabe et afsnit af historien, som man kunne kalde eksperternes eller teknokraternes tidsalder. Spørgsmålet er, om det nu også er en opgave for demokratiske politikere. Er det liberale, radikale, socialdemokratiske eller socialistiske politikeres opgave at lovfæste det princip, at verden skal styres af eksperter og teknokrater? Det forekommer mig, at det fremfor alt er vor opgave at sikre, at verden styres af folkene. Og trods alle de tågebanks og røgslør, der bliver udlagt i denne debat, vil det ikke være muligt at tilsløre, at det i fremtiden i hvert fald ikke bliver den danske befolkning, der kommer til at styre sine egne sager, hvis Danmark bliver medlem af dette fællesskab på Romtraktatens grundlag. Men, siger man, dette fællesmarked har jo slet ikke udviklet sig på Romtraktatens grundlag, man taler sig til rette. Jeg kan kun svare, at det er Romtraktaten og alle de senere trufne og alle fremtidige beslutninger, vi skriver under på at ville rette os efter — åbenbart uden at ret mange har læst, hvad der står med småt allernederst på policen.

F. eks. er jeg overbevist om, at det nordiske samarbejde ikke kan fortsættes og forstærkes, sådan som langt den største del af den danske befolkning ønsker det. Både Ministerrådet og dets formand har svaret vor udenrigsøkonomiminister ganske klart. Jeg mener ikke, at noget af det nordiske samarbejde kan fortsætte, selv om man siger, at det ikke er i strid med fællesmarkedets bestemmelser. Det bliver nu en gang